

(Pàgines 6 i 7)

Blau Saló, una estudiant a qui una malaltia poc freqüent li ha canviat la vida

(Pàgines 8 i 9)

Pas decisiu per equiparar homes i dones: el tercer Pla d'Igualtat

(Pàgina 10)

Dos antics alumnes guanyen premis a la innovació científica de la Fundació Pfizer

(Pàgina 11)

La Universitat i Seidor utilitzen el 'blockchain' per garantir seguretat

(Pàgina 12)

Les ones de la Universitat: la vida de l'estudi de ràdio de la UVic

(Pàgines 4 i 5)

La mirada rural de la Universitat

Des del Lluçanès, la nova Càtedra del Món Rural treballa en projectes que es puguin reproduir en altres territoris semblants de Catalunya

ALBERT LLIMÓS

La Càtedra del Món Rural és la més jove de les que s'han incorporat a la UVic-UCC. Des del Lluçanès, on es va crear i on té la base operativa, comença a treballar en projectes que altres llocs de Catalunya amb potencials i problemes

semblants puguin *copiar*. Han creat un mapa d'iniciatives d'emprenedoria al Lluçanès que serveixin de model als joves, i han proposat al Bisbat de Vic el projecte Rectories Vives, per donar nova vida a les rectories deshabitades.

(Pàgines 2 i 3)

A punt d'arribar als 200 doctors

L'Escola de Doctorat compleix 10 anys acompanyant els que fan la seva tesi

Fer una tesi doctoral és un dels moments més transcendents d'una trajectòria acadèmica. I un dels més durs, possiblement també. L'Escola de Doctorat de la UVic celebra el desè aniversari en un curs en què possiblement s'arribarà a la xifra

de dos-cents doctors que han llegit la tesi a Vic des que es va presentar la primera, l'any 2006. Sota la direcció d'Antoni Tort, l'Escola té la missió d'acompanyar-los en aquest procés des de tots els punts de vista, també l'emocional.

ALBERT LLIMÓS

Antoni Tort, director de l'Escola de Doctorat, al claustre de la Casa de Convalescència aquest dijous

Quan es va crear l'Escola de Doctorat de la UVic-UCC només una quinzena de persones hi havien presentat la seva tesi. Ara que compleix el desè

aniversari, són aproximadament 185 persones les que han culminat a la UVic-UCC aquest pas transcendent en qualsevol trajectòria acadèmica.

Des de l'Escola fan un acompanyament de tot el procés: des d'escollir qui portarà la direcció de la tesi fins al suport emocional.

Deu anys formant nous doctors

L'Escola de Doctorat dona suport al creixent nombre de persones que presenten la seva tesi a la UVic-UCC

Vic

Jordi Vilarrrodà

Només en el darrer mes, s'han llegit a la UVic-UCC quatre tesis doctorals, sobre temes tan diversos i específics com el nivell de nitrats a les fonts d'Osona, la vida a les basses i estanys de la zona mediterrània, una innovació pedagògica als centres d'ESO i la censura de l'obra d'una escriptora francesa a Catalunya. Seran quatre nous doctors amb els quals ja seran aproximadament 185 els que hauran obtingut aquest títol a Vic. "La xifra exacta fa de mal dir perquè aquests dies s'estan registrant noves tesis, però en tot cas aviat serem a les dues-centes", explica Antoni Tort, director de l'Escola de Doctorat de la UVic-UCC des del seu naixement.

Les escoles de doctorat van aparèixer en aquell moment en què es van marcar nous criteris per a les tesis doctorals a tot Europa: la formació dels futurs doctors, la implicació en equips de recerca o la connexió amb determinades necessitats. "Una tesi ja no és aquell procés que pot durar tot la vida, sinó que es demana que la investigació acabi en un cert temps perquè reverteixi en la societat", diu Tort. Fer una tesi no ha deixat de ser una aventura personal, però és sobretot recerca, "i recerca és portar el coneixement més enllà".

A la UVic-UCC, coincideix en un moment en què es posen les bases per entrar de ple en el món de la recerca. La que llavors era vicerec-tora, Marta Otero, dissenya un pla que avui està donant els seus resultats del qual l'Escola de Doctorat n'és una part. "Els estudis de doctorat s'entenen com la culminació de l'edifici universitari i això està enllaçat amb les línies de recerca." Es creen els primers programes de doctorat i l'Escola és "un instrument comú" (primer de la UVic i després de la UVic-UCC en el seu conjunt) que els fa de paraigua i suport. Les cures i la salut, l'educació i la traducció són els primers, uns àmbits en què ja hi havia investigadors a la UVic-UCC. Amb el temps, el ventall es va ampliant i ara són 10 els

ALBERT LLIMÓS

"Una tesi pot arribar a ser obsessiva"

Vic Fer una tesi pot arribar a representar quatre anys de feina intensa, centrada en un sol objectiu. És la mitjana de durada d'aquest procés. "Pot arribar a ser obsessiu", reconeix Antoni Tort, que com a doctor també ha viscut personalment la situació. Per això entre la preparació que ofereix l'Escola de Doctorat hi ha el suport emocional, per exemple en formació per al *mindfulness*. A banda de la dedicació que exigeix la tesi, mil factors poden arribar a complicar-la: des de no avenir-se amb qui en porta la direcció, tot i que succeeix en pocs casos, fins a conciliar-la amb la feina o la família. I en alguns casos, com els anomenats *doctorats industrials* que es fan en contacte amb empreses, poden arribar ofertes de feina temptadores a mig procés. "Intentem sempre que els doctorands no s'encallin, que les tesis s'acabin." I cada vegada més es té en compte el factor de gènere, perquè ser dona també a vegades fa més difícil compaginar la vida i la tesi doctoral.

programes de doctorat. S'hi han afegit la bioinformàtica, les ciències de l'esport, les ciències experimentals, l'economia i el dret, la medicina i, darrerament, el disseny. Cada un dels programes ha passat un filtre de qualitat i té l'aprovació de les administracions.

L'exigència de la tesi al professorat que es vulgui incorporar a la UVic-UCC a plena dedicació ha ajudat a multiplicar-ne el nombre. No es tant que calgui passar aquest tràmit com transmetre el missatge que la major part del professorat investiga i fa recerca. "No és un punt d'arribada, és gairebé un punt d'inici."

Qui emprèn el costerut camí de fer una tesi sap que podrà trucar a la porta de l'Escola de Doctorat. Si ha

estat alumne de la mateixa universitat, ja tindrà els seus referents, professors i investigadors. Però el cas majoritari és el de gent de fora. A més del tema, òbviament, una tesi necessita algú que la dirigeixi, la persona que acompanyarà el sofert

Antoni Tort: "Ara la tesi no és el punt d'arribada, és el de sortida"

doctorand durant tot el camí: "Si no tenen algú decidit, nosaltres els hi proposem, a vegades pot ser més d'una persona." Cada any haurà d'explicar els progressos que faci, i se li donaran pistes per fer la recerca. Una tesi és

menys individual del que pot semblar. Hi ha debat acadèmic: què has fet i què has llegit, quin treball de camp portes a terme, sortiràs a alguna universitat de l'estranger a fer recerca? I últimament: amb la pandèmia tindràs problemes per fer la tesi? L'Escola de Doctorat porta a terme diferents activitats de formació durant l'any, però sobretot les concentra en la que anomenen Doctoral Training Week, un intensiu que es fa cada any i que concentra diversos cursos: des de com escriure bé un article per a una revista científica fins a com presentar un tesi en anglès. "És bo que els doctorands de diferents àmbits es trobin i comparteixin inquietuds".

Un altre aspecte en què se'ls dona suport és l'eco-

nòmic. La majoria de doctorands de la UVic-UCC compaginen la seva recerca amb altres feines, i les beques-sou per poder-se dedicar exclusivament a la recerca no són majoria. De moment, hi ha ajuts de l'Estat, de la Generalitat o de la mateixa universitat amb un import que sol voltar els 20.000 euros anuals bruts. "Aquí ens falta mecenatge privat, que en altres països és molt potent", diu Tort. Tot i això, confia que aviat pugui haver-hi bones notícies en aquest sentit. La Universitat és jove –ara complirà els 25 anys– i té camí per progressar també en doctorats. "Però ja ens acostem a les nostres universitats de referència." I la majoria dels doctorands ara són dones. Una altra dada molt significativa.

Pablo Martín Binder llegirà la tesi enguany

De Buenos Aires a Vic per investigar al BETA

Vic

J.V.
Pablo Martín Binder va arribar l'any 2019 de Buenos Aires, on havia cursat els estudis de Ciències Ambientals. Des de llavors treballa en la seva tesi doctoral, que té previst llegir aquest any, gràcies a una beca Marie Curie. El lloc on desenvolupa la seva recerca és el Centre BETA, punta de llança de la recerca a la UVic-UCC. "En part, va ser casualitat", explica Binder, que havia treballat ja en l'àmbit industrial. "Vaig buscar en diferents

portals i vaig veure la beca Marie Curie, associada al BETA, i vaig investigar el projecte i la ciutat." Li agraden les ciències aplicades, que permetin "treballar amb problemes reals", i s'avenia amb la seva formació i experiència en temes de qualitat de l'aigua.

La investigació que porta a terme és sobre processos biotecnològics que permetin donar valor a residus ramaders, en concret de la indústria làctia, en el marc del projecte europeu Reflow. En concret, treballen perquè es puguin convertir en fer-

Pablo Martín al Centre BETA, on està treballant la tesi doctoral que vol presentar enguany

tilitzants i ho fan de la mà d'empreses com la cooperativa La Fageda, de la Garrotxa. Tot i que va arribar el desembre de 2019 i de seguida va

començar la pandèmia –encara no ha pogut tornar a l'Argentina– està satisfet de la seva integració amb els companys de recerca i la direcció

de tesi, que és a càrrec de Sergio Ponsá, el director del BETA. "Tinc molt bon acompanyament, són al despatx del costat", explica.

Mireia Vilamala, doctorat industrial i social

Una tesi sobre dietètica feta des d'Osonament

Vic

J.V.
El passat dia 29 de novembre, Mireia Vilamala va llegir la seva tesi a la UVic-UCC, valorada pel tribunal amb un *cum laude*. Graduada en Dietètica Humana i Nutrició a la mateixa universitat i treballadora d'Osonament, va fer un dels que s'anomenen *doctorats industrials*, que connecten la recerca amb el món de l'empresa. Amb la particularitat que en el seu cas l'empresa no té ànim de lucre i sí una finalitat social.

Vilamala va investigar l'eficàcia d'un programa d'educació alimentària per augmentar el consum de fruita i verdura en persones amb trastorns mentals severos. "Els seus hàbits alimentaris solen allunyar-se del que entenem per dieta mediterrània, i és un aspecte important perquè són persones amb predisposició a malalties cardiovasculars", explica. Treballar a Osonament li permetia fer una recerca lligada al seu dia a dia: "És molt diferent que fer un projecte des d'un despatx." Fins i tot, la direcció de la tesi era compartida entre

Mireia Vilamala, aquest dimecres a la seu d'Osonament, on ha treballat la seva tesi doctoral

una professora de la UVic-UCC, Cristina Vaqué, i un professional d'Osonament, el terapeuta ocupacional Ruben del Río. També valora

el suport rebut de l'Escola de Doctorat: "T'ho posen fàcil, si necessites qualsevol cosa t'entenen." El seu no és l'únic cas a Osonament: en

els últims cinc anys, quatre persones que hi treballen han tret un doctorat industrial o estan en curs de fer-ho.

Cristina Mallol es va doctorar en Traducció

La primera doctora que va sortir de Vic

Vic

J.V.
Recorda la data molt bé: era el 12 de juliol de 2006. Ho recorda pels nervis que va passar però també per l'alegria, i perquè la seva filla Abril –que tenia només 2 anys– era a la sala veient-la. Cristina Mallol, avui professora i cap d'estudis de l'institut de Vilafant (Alt Empordà), va ser també la primera persona a llegir una tesi doctoral a la Universitat de Vic, on havia cursat els estudis de Traducció. "Va ser

un procés molt interessant i molt estressant a la vegada."

Mallol ja era mestra, i havia sentit moltes teories pedagògiques que qüestionaven l'ús de la traducció a l'aula per ajudar en l'aprenentatge de llengües estrangeres. I no hi estava del tot d'acord. "A les classes veia que si feia servir la traducció ajudava a anar més ràpid, anava bé per posar les bases d'una altra llengua." I aquest va ser el tema de la tesi: *Learning English through Translation: the Affectivity and Diversity Approach*,

Cristina Mallol a l'institut de Vilafant, on actualment és cap d'estudis

és a dir, "Aprendre anglès mitjançant la traducció: l'enfocament de l'afectivitat i la diversitat." En l'actuali-

tat, amb unes aules que són encara més diverses, "ho he continuat aplicant". De Vic en recorda les classes al

Palau Bojons, on hi havia la Facultat de Traducció, i "uns professors que ens van ajudar molt".

Entrevista als responsables de la Càtedra del Món Rural de la UVic-UCC

“Des del Lluçanès, hem de fer projectes que es puguin replicar en altres territoris rurals”

Prats de Lluçanès

Jordi Vilarrodà

El dia 3 de juliol de l'any passat es presentava a Santa Creu de Jutglar la Càtedra del Món Rural, la més jove de les que configuren la constel·lació de càtedres de la UVic-UCC. Un projecte molt vinculat al lloc on sorgeix, el Lluçanès, però que treballa per esdevenir un referent d'altres territoris del país amb qui comparteixi característiques. I també amb molts socis; del Consorci del Lluçanès al Departament d'Acció Climàtica de la Generalitat, l'agència Creació, l'Associació d'Iniciatives Rurals de Catalunya o la Xarxa per a la Conservació de la Natura. Alfred Vernis, professor d'Esade i especialista en empenedoria social, dirigeix el projecte, en el qual treballen també persones com Ariadna Tremoleda i Judith Saus.

D'on va sorgir la idea de la creació d'aquesta càtedra, i com s'hi va implicar la UVic-UCC?

Alfred Vernis. La idea sorgeix ja fa tres anys, ja se sap que les gestacions són complicades. La idea va partir de l'anterior alcalde de Prats, Isaac Peraire, que va demanar a la Universitat si es podia centrar també en l'àmbit rural, entre tot el que estaven fent. Perquè té unes necessitats específiques, encara que sigui difícil a vegades definir on acaba allò urbà i comença allò rural. El Consorci del Lluçanès i les altres institucions i organitzacions s'hi van sumar. Aquesta suma de voluntats és la que va fer possible la càtedra.

Molt plural, certament...

Ariadna Tremoleda. És el nostre tret diferencial, un repte i a la vegada una oportunitat. Es tracta de fer una mirada holística a tot el que implica això de la ruralitat, i no veure un àmbit tan divers posant el focus només en la part econòmica, l'ambiental o la social, sinó entenent que les unes sense les altres no tenen sentit. Enlloc, però en els territoris rurals encara menys. Que en el grup motor hi hagi visions tan diferents i que ens haguem de posar d'acord vol dir que els resul-

tats seran molt representatius.

Què és urbà i què és rural, en un món en què hi ha factors com les xarxes que el globalitzen?

Judith Saus. La ruralitat ha canviat molt, amb les noves tecnologies. Tenim la possibilitat d'incorporar-hi nous perfils, gràcies a això. Abans vivies en una casa de pagès i estaves aïllat, ara estem fent una videoconferència des de Sant Feliu Sasserra. És una realitat que s'ha de tenir en compte. O la facilitat de comunicació física que ens connecta amb Berga, Vic o Manresa, encara que quedem lluny de Barcelona.

A.V. N'hem parlat entre nosaltres i ja n'hem escrit alguna cosa, de la necessitat de trencar el binomi urbà/rural, que no ens agrada. A vegades tots som urbans, i tant de bo tots fossin també rurals. Podem cocrear solucions entre uns i altres i avançar. Això ens demana a tots una obertura, trencar formes antigues de pensar en el món rural que hi ha des de les ciutats. I a l'inrevés. Una part de la feina de la càtedra

Han presentat al Bisbat Rectories Vives, projecte per recuperar les que són buides i fer-hi habitatges

serà aquesta: establir ponts i treballar amb solucions.

Segons això, l'àmbit de la càtedra pot ser amplísim, però en quines línies ja han començat a treballar?

A.T. Un dels objectius de la càtedra és fer projectes replicables a escala en altres territoris rurals. Un dels primers que ens hem plantejat és com l'educació pot tenir a veure amb la visualització dels nous empenedors, i per tant, amb la possibilitat que vegin els joves de quedar-se. Treballem amb la Taula d'Educació del Lluçanès per fer visibles els projectes d'empenedors entre els estudiants de Primària i Secundària. N'hi ha molta, d'empenedoria!

I volen que siguin un refe-

rent per als joves, que per imitació considerin la possibilitat de tenir un futur al Lluçanès?

A.T. Canviar la tendència té a veure amb sentir que ja està passant. Que et pots emmirallar en projectes que ja estan funcionant, alguns liderats per joves i per dones.

J.S. Seguint aquest fil, un dels primers projectes que tenim és fer un mapa de què està passant al Lluçanès. Què tenim al territori i què pot inspirar tant la gent d'aquí com els que vulguin venir? Que tinguem sentiment de pertinença, d'orgull. Quan vam presentar el projecte ho vam fer amb uns vídeos que creaven aquesta sensació que sí que passen coses aquí.

Quants punts han posat en aquest mapa?

J.S. Doncs tenim ja una cinquantena d'iniciatives inspiradores al Lluçanès. En una segona fase hem continuat fent vídeos i també fitxes de cada una, en què hi expliquem l'evolució dels projectes, qui hi ha al darrere i com viuen la ruralitat. Ara treballem en la segona fase, la de pedagogia.

Com ho faran arribar?

M.T. A part de la difusió per mitjans, estem treballant per traslladar aquest material a un dossier educatiu que arribi a Primària i Secundària. I volem que aquest material (mapeig, material fotogràfic i dossier pedagògic) pugui ser replicable en altres comarques.

A.V. Ens interessa sobretot arribar a escoles i instituts, on també hi ha gent que ve a fer classes des de fora i no coneix què està passant. Que ho vagin a veure i ho integrin en l'aprenentatge.

Imaginar un futur aquí és nedar contra corrent, en un moment en què és tan fàcil moure's?

A.V. També som conscients que si tens vint anys i vius en un poble petit com Oristà, Alps o Sant Feliu Sasserra, vols marxar a veure món. El que volem és que els quedi el cuc que aquí es poden fer coses, que poden anar a preparar-se i veure món però també tornar i ajudar el territori. Aquest seria el nostre somni.

El problema per tornar i establir-se pot ser ara el de

l'habitatge, de trobar-ne de disponible i assequible?

M.T. Ho és, i n'hem parlat també. Hi ha un problema d'abandonament de cases, però a la vegada de necessitat d'habitatge. I al capdavall, d'ajuts a la rehabilitació.

A.V. És un gran problema a Osona en general. Parlant amb la gent i movent-nos pel Lluçanès, hem vist que la gran majoria de pobles tenen la seva parròquia i una rectoria. I que aquestes solen estar desocupades o que hi viu gent de fora. Hem anat a parlar amb el Bisbat de Vic i vam presentar al vicari general un projecte que es diu Rectories Vives.

Per rehabilitar-les com a habitatges?

A.V. Amb projectes de cohabitatge. Perquè són grans, algunes de més de 400 metres quadrats. I començaríem amb la de la Torre d'Oristà, que és d'aquest tipus. És gran, té tres plantes i un hort annex molt gran. Hi fariem una primera prova pilot, i l'hem triada perquè l'estat de la teulada no és tan dolent com en altres. Pre-

Fan un mapa de les iniciatives d'empenedoria rural: ja n'han documentat una cinquantena

sentarem al Departament de Territori la proposta de fer-hi tres o quatre habitatges i una botiga, perquè el poble es va quedar sense quan va tancar la de Cal Toni, al costat mateix de la rectoria.

Són projectes que no es poden fer si no hi ha suport de les administracions...

A.V. El Departament d'Acció Climàtica també s'ha compromès a finançar la redacció del projecte, per veure quants habitatges hi caben. Hi ha línies d'ajut específiques per a l'habitatge en el medi rural.

La pandèmia ha fet que algunes persones de ciutat hagin volgut anar a viure en pobles. En principi pot ser bo, però això fa encarir el

poc habitatge disponible?

A.V. Ja està passant, s'ha obert la porta a dur un altre tipus de vida als pobles. Però que no té per què estar necessàriament arrelada als territoris rurals. Ha fet pujar els preus i ha dificultat l'entrada de joves a l'habitatge. És un repte nou, i hi ha el perill de desatendre les activitats pròpies. Dins de l'Agenda Rural de Catalunya, en la qual participem, s'ha identificat com un repte.

J.S. Una de les qüestions és la del repoblament. I de com ha de ser aquest repoblament. Aquí hi ha un debat, i ha d'haver-hi polítiques que ho regulin. Aquí al Lluçanès ja tenim alguns pobles amb molt de turisme rural i masies de segona residència, però amb el nucli que no és prou viu. Repoblem, però com? Hem de buscar projectes interessants, i gent que faci família, que porti nens a l'escola, per exemple. Un debat que connecta amb un altre, que és el del model de turisme.

No és només que vagi gent a viure als pobles, sinó que hi fa?

M.T. És un dels objectius de Rectories Vives. Que aquestes no siguin només un lloc per anar a dormir, sinó que hi surtin iniciatives arrelades al territori. Que serveixi per revitalitzar els pobles.

A.V. La Torre d'Oristà seria un bon exemple: té un jací-

Una càtedra que vol tocar de peus al territori: tres perfils arrelats al Lluçanès

Prats de Lluçanès La Càtedra de Món Rural de la UVic-UCC té un perfil divers no només pel conjunt d'institucions que li donen suport, sinó també per les persones que la tiren endavant. El seu director és Alfred Vernis, que hi aporta el perfil acadèmic. Llicenciat en Empresaris i en Administració i Direcció d'Empreses i doctor en Filosofia, és professor a l'escola de negocis Esade i expert en empremadoria social i gestió d'organitzacions sense ànim de lucre. Vinculat al Lluçanès des de fa quaranta anys, ara s'hi ha establert definitivament i viu a Prats. A la fotografia, a la seva dreta, hi ha Ariadna Tremoleda, una de les responsables de la cooperativa Mas Les Vinyes de Sant Martí d'Albars. És una granja escola que treballa la permacultura i que té un vessant educatiu al costat d'una altra de producció agrària. Ella treballa sobretot en els projectes pedagògics de la càtedra. En primer terme, hi ha Judith Saus, que al costat de la seva parella, Ritxi Diéguez, va posar en marxa la granja ecològica de pollastres Niu Verd, a Sant Feliu Sasserra. Gestionen una finca de 25 hectàrees on produeixen els pollastres, que tenen una distribució de proximitat. Ella hi aporta la visió des de l'empremadoria. "Dins de la càtedra treballem d'una manera molt horitzontal", expliquen. Per fer la fotografia han volgut triar un lloc des del qual hi ha una bona vista del Lluçanès, el lloc on estan arrelats. Teòrics i pràctics, volen seguir tocant de peus al territori.

ALBERT LLIMÓS

ment romà molt interessant, el de Puig Ciutat, però i si féssim una residència per a arqueòlegs? I Oristà té un museu dedicat a la terrissa que no pot estar obert perquè no hi ha recursos... però i si féssim talles de terrisseria i a través d'això...? És el model que volem seguir: habitatge, i que a la vegada la gent es guanyi la vida dignament.

Va lligat a models diferents de producció, a canvis de mentalitat? Hem parlat de cooperatives, per exemple. O d'agricultura sostenible.

A.T. A l'equip, tenim una visió d'aquest moment de crisi ecosocial en què ens trobem. Un moment multicrisi,

en què la sanitària és una més. I que ens aboca a canvis necessaris i obligats.

A.V. Aquí som tres persones que ens creiem la sostenibilitat amb majúscules, la de veritat. Tornem al projecte de les rectories: a més de tot el que hem dit, ha de ser un model d'eficiència energètica i climàtica. És una condició *sine qua non* de la nostra manera d'actuar. Si no, estaríem enganyant.

Poden trobar complicat o línies de treball que coincideixin amb altres càtedres o grups de recerca de la UVic-UCC?

A.V. Sí, de fet el nostre somni seria crear un eix transversal entre diverses càtedres. Ara ja treballem

amb la Càtedra d'Agroecologia i Sistemes Alimentaris, o amb les que estan vinculades a la Facultat d'Educació. I encara no hem pogut parlar

"Repoblem, però com? Projectes interessants, i famílies que portin els nens a les escoles"

amb la de Ciències de la Salut i el Benestar, perquè el tema de les cures en el món rural també és molt important. Amb el Centre

BETA també estem començant a parlar de projectes relacionats amb la gestió de residus.

Des d'àmbits com el Lluçanès, es pot innovar?

A.V. Estem preocupats per la innovació rural, que va més enllà dels debats sobre ramaderia extensiva o intensiva, tot i que sigui molt important. En territoris amb poca densitat poblacional, innovar sempre costa més, però nosaltres estem amatents a tot el que passa aquí. Voldríem acabar creant un ecosistema en què qualsevol persona –del món de l'agroproducció, de l'educació, de la cultura o del que sigui– s'hi senti realitzada.

La indústria també té

cabuda en aquests territoris?

J.S. Dins del *mapeig* que vam fer, també en vàrem identificar. Per exemple, Teixits Torné de Sant Feliu Sasserra. Una empresa que ja és de tercera generació en què les dues filles estan liderant el canvi. Tenen una trentena de treballadors, i estan exportant. I innoven: han creat, per exemple, una línia de teixits per conservar el formatge.

A.V. Són projectes que no són molt grans, però precisament d'això fugim. És allò de la frase d'Eduardo Galeano: "Molta gent petita, en molts llocs petits, fent coses petites, pot canviar el món." I no és només que nosaltres ens ho creiem, és que està passant.

"Un país en què, siguis on siguis, tinguis les mateixes oportunitats"

Santa Creu de Jutglar El dia de la presentació a Santa Creu de Jutglar de la nova Càtedra de Món Rural, el rector de la UVic-UCC va recordar l'ideal noucentista de la Catalunya-ciutat. Que no volia dir urbanitzar el país com Barcelona sinó quelcom diferent: "Un país en què, siguis on siguis, tinguis les mateixes oportunitats." Josep Eladi Baños va relacionar aquesta càtedra amb altres d'existents, com la d'Aigua, Natura i Benestar o la d'Agroecologia i Sistemes Alimentaris. "No és un fi, sinó un instrument, entès com un espai de recerca i coneixement", va dir. Aquell acte el presidia Teresa Jordà, com a consellera d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural, que va cridar a pensar en aspectes com els serveis, les connexions i les escoles en el món rural. A la fotografia, Baños i Jordà amb Marc Sucarrats, president del Consorci del Lluçanès, i Alfred Vernis.

MARC SANYE

La malaltia que ha canviat la vida a la Blau

A Blau Saló, estudiant de la UVic-UCC, li van diagnosticar amb 18 anys poliposi familiar: li han hagut d'extirpar l'estómac i l'intestí gros

Vic

Marina Ojalvo / Maite Olaguibe / Dienabou Sow*
Blau Saló és una noia de 21 anys que va néixer a Alcarràs (Lleida) i actualment estudia Infermeria a la Universitat de Vic-Universitat Central de Catalunya. La seva vida s'encaminava amb normalitat fins que als 18 anys li van diagnosticar poliposi familiar. La poliposi colònica familiar és una malaltia hereditària poc habitual en la qual apareixen milers de pòlips en el còlon, l'estómac i, a vegades, en els tiroides. Aquesta malaltia es deu a un defecte genètic hereditari, mitjançant el qual no es regula correctament la multiplicació de les cèl·lules del còlon i es poden transformar en càncers. A conseqüència d'aquest fet, va haver de sotmetre's a diverses intervencions quirúrgiques en què ha hagut de prescindir d'òrgans importants com l'estómac i l'intestí gros.

Abans de submergir-se en aquest món de metges i operacions, Saló duia una vida normal. De petita solia anar amb els seus pares a la muntanya a buscar bolets, passava el dia allà i gaudia de les activitats a l'aire lliure. Com qualsevol noia adolescent, li agradava sortir amb els amics, passejar, fer excursions i, sobretot, li encantava menjar: "Era la meva passió, quedava amb les meves amigues per dinar, berenar o sopar fora", recorda. Aquestes activitats, però, ara han estat gairebé eliminades de la seva rutina diària.

L'any 2017, aquesta malaltia es va emportar la seva mare. Un any després, des del Departament de Genètica de l'Hospital Universitari Arnau de Vilanova (Lleida) van trucar a Saló per fer-li proves i determinar si havia heretat la poliposi familiar. Els resultats van reflectir que era portadora d'un gen de mutació de poliposi quàstica i que tenia més de 100 pòlips a l'estómac. Li havien d'extirpar. Arran d'aquesta operació, va reduir la quantitat de menjar que ingeria

perquè s'omplia molt més ràpid: "Abans podia menjar-me dos plats, però ara amb la meitat d'un en tinc prou. I si vull sortir a menjar fora no puc, perquè és una pèrdua de diners."

Un any més tard, durant una colonoscòpia de seguiment per examinar el còlon i l'intestí prim, es va detectar que a l'intestí gros també hi tenia més de 900 pòlips. Tal com van fer a l'estómac, li van haver d'extreure l'intestí. Malgrat tot, van deixar el recte perquè en un futur no tingués problemes de fertilitat. Arran d'aquesta operació, va haver d'eliminar de la seva alimentació els dolços, les verdures, la fruita seca, greixos, llegums, les fruites i tots els aliments rics en fibra. La manca d'aquests òrgans té

"Ha estat molt valenta, ha confiat en els metges i a poder aconseguir una vida el més normal possible"

conseqüències. Núria Obradors, professora de nutrició de la UVic i cap d'estudis de la Facultat de Medicina, afirma que sense estómac "no podem fer la funció de reserva temporal i, per tant, hem de menjar quantitats molt petites d'aliments ja triturats i potser parcialment digerits".

Tot aquest procés que va viure la jove va afectar els seus estudis universitaris i va necessitar ajuda per poder continuar amb la seva formació. Durant el segon curs només va poder cursar dues assignatures i, malauradament, no va poder continuar anant a classe i va haver de repetir. Al conèixer la situació excepcional, la Universitat de Vic li va fer costat: "Si la carrera són uns 5.800 euros, més o menys, la UVic-UCC ens va dir que no feia falta que paguéssim la matrícula una altra vegada, només l'import de les dues

assignatures que vaig fer i ja està."

Destaca, sobretot, el suport de la seva professora Anna Rovira. "Em va impactar molt quan em va escriure i em va comentar la seva situació. Vaig adonar-me que la Blau tenia moltes ganes de continuar amb els seus estudis. Per tant, vaig creure oportú acompanyar-la i fer-li costat amb la part que em pertocava." Va informar els professors de la situació per tal de poder facilitar el seu procés d'aprenentatge. Es van facilitar tutories i contactes amb els diferents professors. I en relació amb les pràctiques també es va tenir en compte la seva situació i esperar a quan ella estigués preparada.

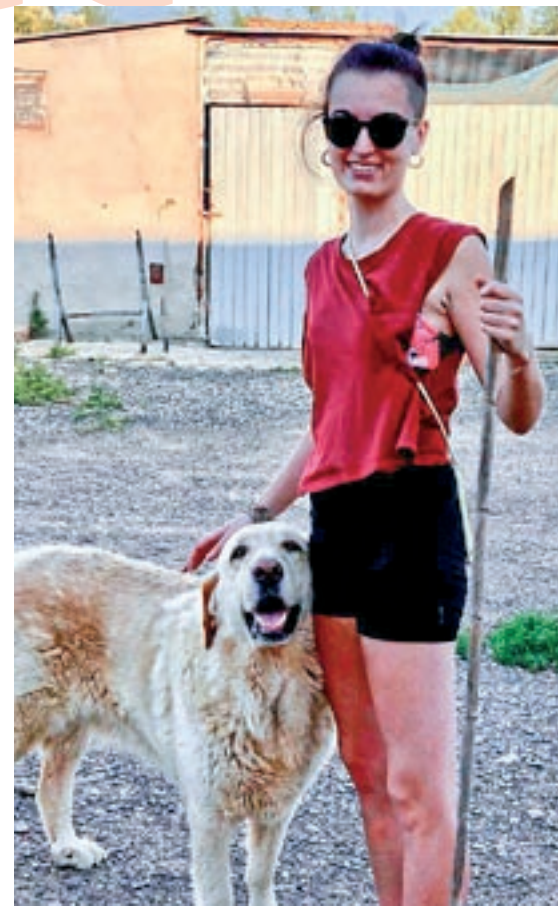
La malaltia, però, ha impactat greument a la seva vida personal. Destaca la importància del suport de les persones de l'entorn durant aquest dur recorregut, i assenyala que ella no ha sentit suport dels seus amics. Pel que fa a la seva família, ha trobat suport en el seu pare, però sobretot en la seva cosina, Laia Saló, que ha sigut un pilar important per a ella: "Parlar amb ella m'ajuda perquè la gent no sol veure la part positiva dels altres i que vingui algú i et digui: 'Ostres, que forta ets, t'admiro' o 'Ostres, per tot el que has passat i segueixes aquí', aquestes paraules no semblen importants, però realment ajuden molt."

Laia Saló explica que va ser la mateixa Blau qui li va comentar el diagnòstic, i afegeix que va intentar no tenir una reacció dramàtica, perquè això no ajudava la seva cosina: "Considero que aquestes coses s'han de prendre i acceptar tal com venen, perquè no s'hi pot fer res i és pitjor si hi vas de cul." I per això, afegeix que va intentar prendre's la situació amb naturalitat i transmetre-li a ella.

Però no tota la seva família va arribar a comprendre molt bé les conseqüències de les operacions. La Blau va experimentar un gran canvi físic; va passar de pesar 66,5 quilos a 41. El seu entorn, excepte

A dalt, Blau Saló a la UVic. A sota, amb el seu pare, una imatge de petita i durant les seves pràctiques

La malaltia li va provocar un important canvi físic: va passar de pesar 66,5 quilos a 41

el seu pare, que coneixia perfectament les circumstàncies, li deien que havia de menjar perquè s'estava tornant massa prima. Els mateixos metges la renyaven dient que mengés més perquè estava perdent molt pes i era perillós. La Blau reflexiona sobre com moltes vegades les persones volen ajudar en aquestes situacions delicades, però no sabem com: "Em deien que estava massa prima, que m'havia d'engreixar més, que no ho intentava..." La persona malalta l'últim que necessita és escoltar aquestes paraules que inconscientment solem dir. "Prefereixo que em donin forces, que em diguin les coses bones. Jo a casa ja em mirava en el mirall i deia: 'Estic massa prima' i no necessitava que algú més vingués i em digués l'evident."

Tot això la va conduir a una depressió severa. Va arribar un punt que no podia més i va dir al seu pare i al seu metge una frase que encara segueix en la seva memòria: "Sabeu aquestes pel·lícules quan diuen que veuen una llum blanca al final del túnel que representa que estàs sortint d'una mala situació? Doncs jo aquesta llum no la veig."

En l'actualitat, continua prenent els medicaments que substitueixen les funcions de l'estómac i de l'intestí gros; per tant, l'intestí prim continua fent la seva funció. "Si conserva l'intestí prim podrà absorbir-los tots, excepte la vitamina B12, ja que fa falta un factor (factor intrínsec) que se secreta a l'estómac i si no té estómac no tindrà aquest factor", explica Obradors. També pren enzims pancreàtics, químics naturals que ajuden a descompondre

greixos, proteïnes i carbohidrats. Aquest fluid ajuda a neutralitzar l'àcid produït per l'estómac en el moment en què entra a l'intestí prim i també a absorbir els aliments d'una manera més senzilla.

No només la vida de la Blau ha estat trastocada per aquesta malaltia. Al seu pare, Jordi Saló, li ha canviat la manera de veure el món:

"Sabeu a les pel·lícules quan diuen que veuen una llum blanca al final del túnel? Doncs jo aquesta llum no la veig"

"La meua vida actual va encarada a tenir una àmplia consciència que una malaltia pot donar-te disgustos, però també pot donar-te força per resistir, lluitar i ajudar en tot moment la persona malalta." Amb aquesta mentalitat, el seu estil de vida també ha canviat, fins al punt que ara només fa projectes a curt termini: "La vida m'ha colpejat una mica i miro d'omplir-me de manera personal fent projectes que m'acompanyen i em donen ganes de fer el dia a dia." També ressalta el comportament valerós de la Blau durant tot el procés: "He vist que ha estat molt valenta en aquests moments, ha confiat molt en els metges i a poder aconseguir una vida el més normal possible."

La manera en què la Blau ha encarat tota aquesta situació no ha passat desapercebuda per les persones del seu

entorn: "La força que transmet és molt gran. Auguro que serà una gran infermera i que podrà acompanyar les persones en els processos d'alteracions de la salut", afirma Rovira. Abans solia fer llargues passejades i caminades, però ara la seva vida està condicionada i no pot fer moltes d'aquestes activitats. Per això ha decidit buscar noves aficions que la seva malaltia no li puguin impedir: "M'estic aficionant a la costura, que m'agrada i no requereix que surti a cap lloc."

Per la pèrdua d'un òrgan se li va concedir la discapacitat del 33%. Aquesta es dona quan la persona pateix una condició que li impedeix desenvolupar una vida normal. Els beneficis que comporta disposar d'aquest carnet són principalment econòmics: la desgravació de la renda familiar, la reducció de l'IRPF per a persones treballadores amb discapacitat, reduccions en l'adquisició de l'habitatge, en els plans de pensions, entre d'altres. Ara, amb la perduda també de l'intestí gros està en tràmits per veure si pot aconseguir la discapacitat del 65%, i això suposaria per a ella obtenir més ajudes que li facilitin el seu dia a dia. Encara que la vida de la Blau ha fet un gir 360° a causa de la poliposi colònica familiar, rendir-se mai ha estat una opció per a ella. Sempre ha optat per continuar lluitant i obtenir una vida amb una rutina el més normal possible per a una persona jove de la seva edat. Totes aquestes circumstàncies que ha viscut l'han convertit en una dona més forta i valenta.

**Són estudiants de Periodisme a la UVic-UCC.*

Un pla per avançar cap a la igualtat

Tot i que ha augmentat els darrers anys, la presència de dones encara no és igualitària

Vic

Emma León/Anna Mencos*

La Unitat d'Igualtat de la UVic-UCC és un organisme que dona suport a les demandes relacionades amb qüestions d'igualtat de gènere. A més, vetlla per la resolució dels conflictes i busca donar sensibilització, mitjançant accions de divulgació i assessorament en termes de discriminació de gènere. La UVic-UCC està sensibilitzada cap als temes de gènere i, per aquest motiu, l'any 1999, es va crear el Centre d'Estudis Interdisciplinaris de les Dones (CEID), amb la finalitat de promoure els estudis de gènere, la difusió de la realitat de les dones i les produccions culturals al llarg de la història; l'any 2004, juntament amb la Universitat de Barcelona es va crear la Càtedra Unesco: Dones, desenvolupament i cultures.

El passat 22 de desembre, el Patronat de la Fundació Universitària Balmes (FUBalmes) va aprovar el III Pla d'Igualtat de la Universitat de Vic - Universitat Central de Catalunya. Aquest pla estarà actiu fins a l'any 2026 i la directora de la Unitat d'Igualtat de la UVic, Anna Pérez-Quintana, explica que "es caracteritza per la continuïtat", ja que el 80% de les accions que es preveuen dur a terme coincideixen amb accions ja previstes al segon pla. El 20% d'accions noves fan referència a temes de recerca i a la prevenció i abordatge de la violència sexual. L'aprovació del pla ha arribat després d'un procés de redacció participatiu del qual han format part persones de diferents àrees, centres i serveis de la Universitat.

El Consell de Direcció de la Universitat va aprovar, el maig del 2008, el I Pla d'Igualtat de la Universitat de Vic. El pla es va centrar, sobretot, en la definició d'objectius i actuacions que afavorissin la igualtat d'oportunitats i de tracte en el desenvolupament professional i laboral de les dones. També, l'augment de la representativitat de les dones en els càrrecs acadèmics i de direcció. Amb el propòsit d'afrontar un dels reptes més actuals:

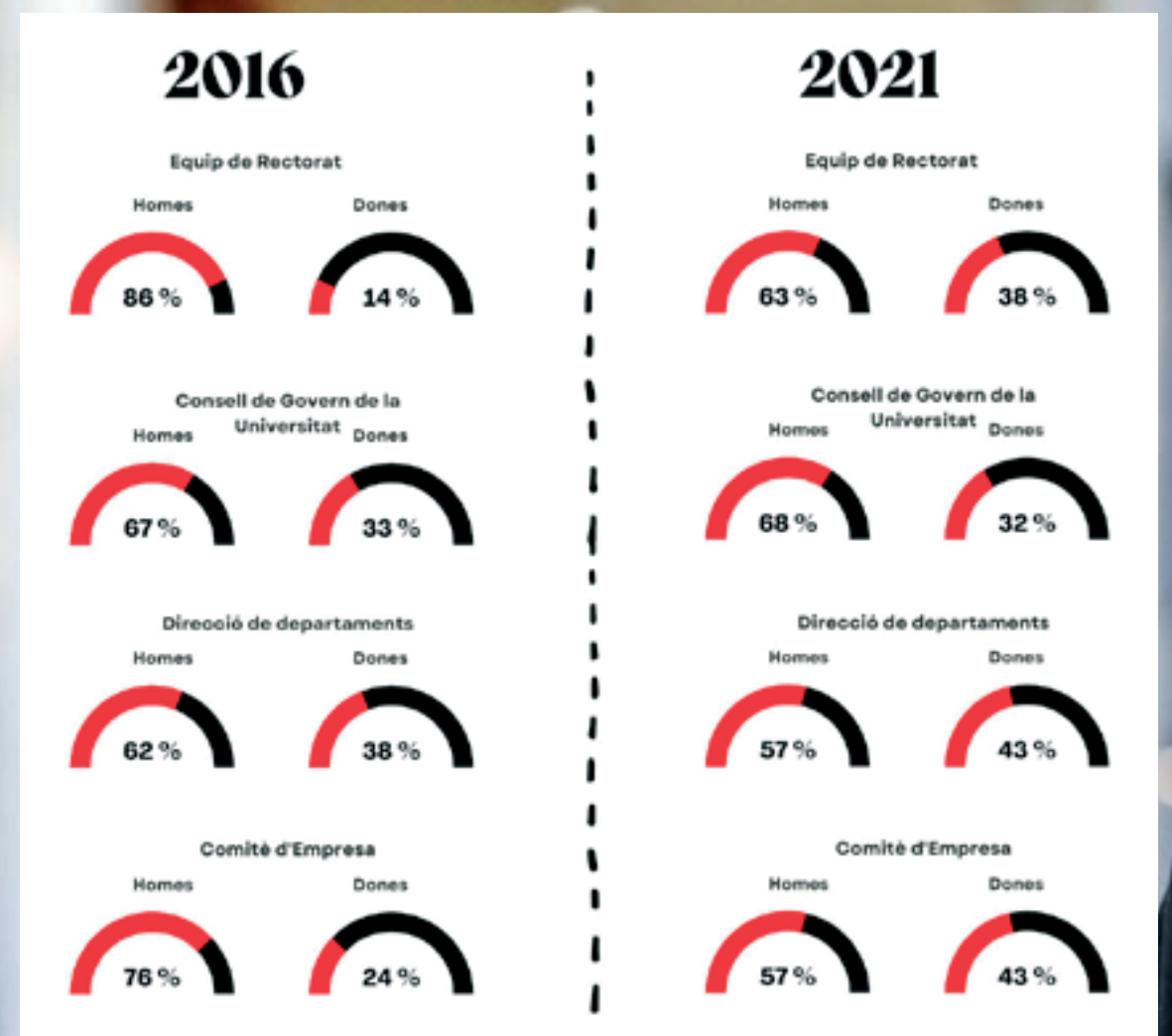
les desigualtats de gènere. La igualtat va tenir més rellevància a la Universitat de Vic amb la creació de la Unitat d'Igualtat, aprovada pel Patronat de la Fundació Universitària Balmes (FUB) el 18 de desembre de 2012.

El II Pla d'Igualtat es va centrar en la consolidació de les polítiques d'igualtat de gènere dins de la Universitat. Durant el període de vigència (2017-2021), la unitat va desplegar quasi 800 activitats vinculades amb temes de recerca, aspectes de comunicació, igualtat en els càrrecs de lideratge i accions de prevenció i abordatge de violències sexuals.

En la segona etapa es van impulsar projectes rellevants com ara una desena d'accions que es van dur a terme gràcies als fons del Pacte d'Estat contra la Violència de Gènere del Ministeri d'Igualtat o el Projecte del 8 de març. Tanmateix, la UVic-UCC es va incloure en la Xarxa d'Unitats d'Igualtat de Gènere per a l'Excel·lència (RUIGEU). Pérez-Quintana afirma que "el segon pla d'igualtat ha obtingut, després de ser avaluat, una qualificació de notable alt. Això vol dir que les accions previstes s'han dut a terme en condicions satisfactòries".

En el resultat de l'avaluació es va veure reflectit que la UVic és una universitat feminitzada en la seva composició global. Tot i això, es va detectar una clara separació ocupacional entre homes i dones en les àrees d'administració i serveis, així com una separació vertical en l'accés a càrrecs i responsabilitats acadèmiques i de gestió.

Amb l'anàlisi de les dades proporcionades per l'Àrea de Polítiques del Talent (APT), l'Àrea de Gestió Econòmica i de Personal (AGEP), la Biblioteca, l'Oficina Tècnica de Recerca i Transferència de Coneixement (OTRI), el Centre Internacional de Formació Contínua (CIFIC) i l'Àrea de les TIC, es pot veure una comparació entre els òrgans de govern de la UVic entre els anys 2016 i 2021. A l'inici d'aquest període els alts càrrecs estaven clarament masculinitzats, però avui dia amb

aquest gràfic es comprova que ja hi ha més representació femenina en aquestes competències.

Pel que fa als òrgans de les facultats –vegeu el quadre superior– es pot observar com la Facultat de Ciències de la Salut i el Benestar està bastant feminitzada, mentre que la Facultat de Ciències i Tecnologia mostra una tendència masculinitzada en ambdós anys, on es presenten uns percentatges allunyats del que es considera una composició igualitària en termes de gènere.

D'altra banda, la Facultat d'Educació, Traducció, Esport i Psicologia i la Facultat d'Empreses i Comunicació es mantenen amb una certa harmonia pel que fa al gènere.

Quant a les àrees i serveis es pot observar que hi ha una abundant presència femenina en tots els camps, excepte en l'Àrea d'Infraestructures i l'U-Media, on els percentatges respecte al gènere són més equitatius.

Respecte a l'alumnat que conforma la comunitat universitària de la UVic, es

calcula que el 64% d'estudiants durant l'any 2021 van ser dones, observant que es conserven els percentatges globals de feminització. Tot i això, l'anàlisi demostra que la Facultat de Ciències i Tecnologia està masculinitzada.

OBJECTIUS DEL PLA

El III Pla d'Igualtat redactat per la UVic manté mesures del II Pla, i en preveu de noves per tal d'aconseguir un tracte igualitari absolut entre els homes i les dones

de la Universitat. Per complir amb això han creat set àmbits d'actuació.

El primer àmbit és la igualtat d'oportunitats i responsabilitat social, que pretén potenciar la política d'igualtat i la perspectiva de gènere en l'estratègia i la cultura de l'organització universitària. Entre les accions d'aquest es troba assignar en els pressupostos els recursos suficients per portar a terme el conjunt d'accions previstes al III Pla d'Igualtat. També, facilitar la implicació de tota la comuni-

tat universitària en la igualtat, organitzant activitats formatives sobre temes de gènere i igualtat adreçades a la comunitat universitària.

El segon àmbit és l'activitat acadèmica de recerca i docència, la intenció que té és lluitar perquè hi hagi una participació igualitària en la recerca, analitzant per gènere l'assignació i avaluació de dedicacions de recerca i estades de mobilitat, i establir les mesures necessàries per compensar el desequilibri. A més, aspira a fomentar la

perspectiva de gènere en els projectes de recerca i incorporar la docència.

En el tercer àmbit es parla de la comunicació, la imatge i el llenguatge, adoptant i vetllant per l'existència d'una perspectiva de gènere en la comunicació interna i externa de la UVic-UCC. Una de les mesures que vol dur a terme amb això és promoure la utilització del llenguatge inclusiu i no sexista i disposar d'un llibre d'estil.

Com ja es feia al II Pla, el quart àmbit tracta la

representació i participació institucional de les dones, analitzant la configuració per sexe de la plantilla de personal d'administració i serveis, amb l'objectiu de facilitar que les dones s'incorporin als òrgans de govern.

En el cinquè àmbit es promou l'accés, promoció i desenvolupament professional, garantint que es compleixi el principi d'igualtat i d'oportunitats en totes les fases, i que no es produeixin actituds sexistes o discriminatòries. Des de la Unitat d'Igualtat declaren que un tema en el qual el sexisme es fa evident és que només un 30% de les persones que es trien per atorgar-los un doctorat *honoris causa* són dones.

D'altra banda, trobem la corresponsabilitat en la vida laboral, personal i familiar, en el sisè àmbit. Aquest, proporciona que totes les persones de la comunitat universitària puguin conciliar la feina o l'estudi amb la vida personal i familiar. També, busca implementar mecanismes per tal que es tinguin en compte les necessitats específiques del professorat que té cura de persones dependents.

L'últim àmbit que es troba al III Pla és la prevenció i erradicació de la violència de gènere, donant a conèixer a tota la comunitat universitària el protocol de prevenció i abordatge de l'assetjament sexual i l'assetjament per raó de sexe o d'orientació sexual. Aquest document està disponible al web de la Unitat d'Igualtat i preveu com cal procedir en cas que es produeixi una situació d'aquest tipus. També s'organitzen taules rodones i xerrades sobre violències sexuals a la setmana del 25 de novembre, es fan formacions adreçades al professorat i campanyes de sensibilització, com ara la que es fa cada mes de maig per prevenir les agressions al personal sanitari. A més a més, durant el present curs 2021-22 es posarà en marxa la creació de punts liles als diversos campus de la UVic-UCC.

D'altra banda, la UVic també vetlla per detectar i prevenir situacions de LGTBI-fòbia. La directora de la Unitat d'Igualtat declara que fins avui en dia no s'han trobat amb cap mena d'agressió homòfoba a la Universitat, tot i que realitzen diferents accions per prevenir-ho. "Amb tot, cada mes de maig fem una campanya de prevenció d'aquests tipus d'agressions penjant uns espàndexs als diversos campus amb el lema "No és una broma, és una agressió. La UVic-UCC amb la diversitat sexual i de gènere".

**Són estudiants de Periodisme de la UVic-UCC*

Com se solucionen les situacions de violència sexual?

Vic

E.L./A.M.

Des de la Unitat d'Igualtat de la Universitat de Vic, la directora, Anna Pérez-Quintana, afirma que en els anys que ella porta en el càrrec, des de l'any 2016, no ha arribat cap denúncia d'agressió o assetjament al departament, només hi ha hagut queixes que s'han pogut resoldre amb una tasca d'intermediació entre les parts. També apunta que acudeixen més noies que nois a la unitat.

Així mateix, explica que les persones que han patit una situació d'assetja-

“Cal escoltar, acompanyar i proporcionar garanties de confidencialitat”

ment o de violència sexual acostumen a tenir por de denunciar i la feina que ha de seguir el departament és escoltar, acompanyar i proporcionar garanties de confidencialitat per tal que la persona vulgui denunciar, i remarca que sense una denúncia prèvia no es pot posar en marxa el protocol per abordar aquestes situacions.

El procediment per denunciar és enviar una queixa o una denúncia a l'apartat de la Unitat d'Igualtat que hi ha al URespon de la pàgina web de la Universitat de Vic, o bé enviar un correu a <unitat.igualtat@uvic.cat>, que és una adreça que rep i gestiona personalment Anna Pérez-Quintana.

“La comunicació amb les víctimes ha de ser fluida, amb actitud d'escolta i d'acompanyament”, explica la directora de la Unitat d'Igualtat de la Universitat de Vic. Cal procedir ràpidament i protegir la possible víctima així com vetllar per la presumpció d'innocència de la teòrica persona assetjadora.

Protocol de prevenció i actuació en supòsit d'assetjament
EL9NOU.CAT

“Tornaria a estudiar a la UVic”

Martí Duran es va llicenciar en Biotecnologia i, més endavant, també hi va fer un màster

Manacor (Mallorca)

Eloi Puigferrer

El camí fins a coronar el cim mai és un recorregut senzill, però un cop arribes al més alt la gratificació és màxima. Aquest és el cas de Martí Duran, doctor en Biomedicina, investigador al IDIBAPS-Clínica i exalumne de la UVic, que després d'haver estudiat Biomedicina a aquesta universitat l'any passat va rebre el premi a la millor recerca bàsica en els Premis d'Innovació Científica que atorga la Fundació Pfizer.

La seva arribada a la UVic, l'any 2008, però, va ser una decisió molt meditada i on hi van prendre part molts factors: “Molts dels meus amics van optar per anar a la UVic i, a més, també recordo que ens van venir a fer una xerrada al meu institut, i em va agradar la proposta que tenien”, explica ell mateix, “i una de les coses que em va acabar de convèncer va ser que era una universitat petita en una ciutat petita, i aquest ha estat un fet diferencial”, diu. Aleshores, els factors perso-

Martí Duran es va graduar en Biotecnologia a la UVic, i actualment és doctor en Biomedicina

nals van ser diferencials en la seva meditada decisió, com ara també ho són els professionals, a l'hora de valorar si repetiria universitat. “Veient fins on he arribat, sens dubte tornaria a optar per venir a la UVic-UCC, ja que la proximitat del professorat i l'ajuda que et donaven per créixer com a estudiant i com a per-

sona és excel·lent”, afirma.

Tot i que ell es va llicenciar l'any 2012, el destí va fer que el seu camí i el de la universitat es tornessin a creuar. “Un cop graduat vaig anar a fer un màster en biomedicina molecular, i una de les assignatures que més em va agradar va ser la de bioinformàtica. Aquest va ser un aspecte

que també vam tocar molt a la carrera i, arran d'aquest màster, vaig sentir la necessitat d'aprofundir-hi més, i tothom m'havia recomanat el màster de Bioinformàtica que ofereix la UVic, així que no m'ho vaig pensar més i vaig tornar-hi”, afirma el doctor. Aquesta vegada, però, va tornar-hi amb un bagatge

professional i acadèmic envejable, i que només ha fet que créixer des d'aleshores.

Els constants treballs relacionats amb el seu sector, i sobretot el treball del doctorat, van cridar l'atenció de la Fundació Pfizer, que aquest 2021 va reconèixer la seva feina com el millor treball en la categoria de Recerca Bàsica en els Premis d'Innovació

“La ciència és sacrifici. El premi reconeix molts anys de recerca”

Científica per a joves investigadors. “El treball tracta, en concret, del rellotge epigenètic que registra com s'han reproduït les cèl·lules tumorals en el passat, permetent personalitzar millor els tractaments de cada pacient”, explica Duran.

Per ell, rebre aquest reconeixement ha estat el clímax de tot l'esforç que ha dedicat a la seva carrera professional, representant “la màxima gratificació que pots rebre, ja que la feina científica sempre és molt sacrificada, i aquest és el resultat de molts anys treballant i investigant per ajudar a moltes persones que pateixen càncers sanguinis”, conclou Duran.

“Són pioners en la bioinformàtica”

La doctora Laura Escudero, graduada en Biotecnologia, ha tornat a la UVic per fer un màster

Barcelona

E.P.

Els camins de Laura Escudero, actualment investigadora postdoctoral, i la UVic es van creuar pràcticament per casualitat l'any 2009 quan, per quatre centèsimes, Escudero no va poder entrar a la carrera que havia somiat tota la seva vida, Medicina. Malgrat que aquest fet li va portar un estiu envoltat d'una crisi vital sobre què estudiar, que va superar sense cap problema, és ara quan, veient-ho amb perspectiva, té molt clar que seguir el camí que va triar va ser tot un encert. “A la selectivitat tenia molt clar que volia entrar a Medicina, però aquell any les notes van pujar molt, i per quatre centèsimes me'n vaig quedar fora. Vaig passar un estiu reflexionant sobre què fer amb els meus estudis”, narra ella mateixa, “però vaig trobar el grau en Biotecnologia a la UVic i em va convèncer fins al punt que, a la convocatòria de setembre, em van trucar dient-me que havia entrat a Medicina, però vaig

Laura Escudero va rebre el premi en la categoria Clínica als Premis d'Innovació Científica de la Fundació Pfizer

rebutjar anar-hi per seguir amb el camí que havia escollit a Vic”, diu.

Aquesta decisió va ser diferencial, i la prova més clara va ser el premi a la millor investigadora jove que va rebre de la mà de la Fundació Pfizer en els Premis d'Innovació Científica aquest 2021. “Jo vaig rebre el guardó en la categoria

Clínica, per l'estudi que vaig encapçalçar a l'Institut d'Oncologia de la Vall d'Hebron, al grup del doctor Seoane, centrat en investigar el potencial de la biòpsia líquida per ajudar a pacients pediàtrics amb medulloblastoma”, explica la doctora, “i realment va ser tot un honor i estic molt agraïda. Fins i tot quan m'ho van dir no

m'ho creia, però alhora és una recompensa a la feina feta, ja que jo sempre m'esforço tant com puc, i a la gran col·laboració amb un bon equip multidisciplinari”, diu.

Tot i que el seu pas per la UVic queda ja una mica lluny, el destí ha fet que els seus camins es tornin a creuar. “Durant la carrera vaig fer

moltes pràctiques i Erasmus fora, i després vaig fer el doctorat al Regne Unit. Vaig tornar de Gal·les per fer la investigació postdoctoral, i ara m'he tornat a inscriure a un màster a la UVic, així que podríem dir que estic tancant el cercle”, afirma. Actualment, està cursant el màster en Omics Data Analysis, ja que, com ella mateixa afirma,

“M'esforço tant com puc, i el premi és tota una recompensa”

“la UVic és una universitat pionera en la bioinformàtica, i realment crec que és molt important, ja que té un paper imprescindible en aquest sector”. I malgrat que ara l'està cursant a distància, és inevitable que li tornin els records de quan va estar estudiant la carrera, ja fa quasi 10 anys. “Recordo aquella època de la meua vida com un període molt positiu, perquè va estar ple d'experiències i oportunitats. Va ser la primera vegada que em vaig independitzar, i un ambient familiar amb els professors i els alumnes va ajudar molt”, explica, “en guardo un molt bon record”, conclou la doctora.

Títols assegurats per 'blockchain'

La Universitat i l'empresa Seidor, pioneres a utilitzar aquesta tecnologia en l'àmbit acadèmic

"Vinculació de confiança"

Vic

J.V.

No és fàcil parlar de les cadenes de blocs, però Joan Busquiel té un do pedagògic i és capaç de resumir-ho en una expressió: "Una base de dades distribuïda que crea vinculacions de confiança." Fins ara la xarxa del *blockchain* s'ha demostrat inviolable als *hackers*, i això ho saben tots els qui han invertit en la criptomoneda que en deriva, el bitcoin.

Entrar aquí és apostar "per la innovació", afirma Busquiel. Pel director general adjunt de Seidor, Alejandro Daniel O'Davoren, aquest tipus de tecnologies "seran decisives per impulsar la Universitat cap a models de relació diferents, tant amb estudiants com amb agents externs". Quan un graduat vulgui accedir al títol, se li enviarà una contrasenya que remet a una aplicació, se la baixaran i l'hauran d'autenticar amb un mot secret. El document en format PDF que es descarregaran i que podran enviar a l'empresa on vulguin obtenir feina es descarregarà també en format *blockchain* i si aquesta ho demana la UVic-UCC li confirmarà la seva autenticitat.

Vic

Jordi Vilarrodà

El *blockchain* o cadena de blocs també pot tenir aplicació en l'àmbit universitari. L'empresa osonenca Seidor i la UVic-UCC han creat Circulum, una eina que utilitza aquesta tecnologia en un aspecte concret: el d'assegurar la informació que es dona, i sobretot la que ha de ser més fiable en una universitat: els títols.

Una part d'aquests són els títols oficials que ja expedeix l'administració (el conegut document amb la signatura del rei d'Espanya i la del rector). Però també hi ha els anomenats *títols propis*, especialitats que imparteix només una universitat i que "han de garantir la mateixa confiança que els altres". Sobretot quan s'han de presentar, per exemple, en la selecció de personal per obtenir una feina. La tecnologia *blockchain* s'ha demostrat impossible de piratejar, i per això s'hi va pensar a l'hora de garantir la fiabilitat absoluta del document.

La iniciativa va partir de Seidor. L'empresa osonenca especialista en *software* de gestió i solucions de tecnologia amb alt valor afegit va oferir a la UVic-UCC la possibilitat de treballar junts en un projecte que comptava

La presentació del projecte desenvolupat conjuntament amb la UVic, a la seu de Seidor

amb una subvenció europea. El Consorci de Serveis Universitaris de Catalunya (CSUC) hi va donar llum verda i ho va avalar. De moment, la xarxa neix amb quatre nodes: el de Seidor, el de la UVic-UCC, un altre a la Universitat Oberta de Catalunya (tot i que no participa activament en el projecte) i el quart a Eurecat, Centre Tecnològic de Catalunya. "Com més nodes, més garanties de seguretat", explica Joan Bus-

quiel, el director de l'Àrea TIC de la UVic-UCC. En el futur és previsible que s'integrin en una xarxa europea, o almenys aquesta és la intenció del Departament de Polítiques Digitals i Territori de la Generalitat, de qui depèn Eurecat.

De moment, s'ha fet un programa pilot expedint títols per als 12 alumnes que l'any passat van acabar el màster d'Administració i Direcció d'Empreses (MBA)

de la universitat. Tots poden presentar-se a empreses on demanin feina amb el certificat obtingut amb el Circulum. I l'empresa sabrà que és segur, perquè és impossible "que els quatre nodes es poguessin alterar simultàniament". Busquiel espera que "s'hi vagin sumant altres universitats", a partir d'aquesta experiència, que representarà una seguretat per a qui busca feina i per a quin n'ofereix.

El BETA gestiona una niada rècord de tortugues

Vic Tècniques del Centre Tecnològic BETA van tenir un paper decisiu en la gestió dels nius de tortuga careta –també coneguda com a tortuga baba-ua– que l'estiu passat es van localitzar a la costa catalana. Se'n van detectar cinc (quatre a la costa de Tarragona i un a la de Barcelona), on van néixer més de tres-cents exemplars d'aquesta espècie protegida, una xifra rècord. Elena Abella, Mireia Aguilera i Glòria Fainé (a la fotografia) van fer diverses tasques, com la d'orientar el personal d'entitats ambientals i l'administració per saber com s'havien de gestionar els nius, valorar si s'havien de traslladar, seguir la temperatura d'incubació i prendre dades de les cries, en el marc del projecte Coming, que es coordina des del BETA.

Una exposició pels 25 anys d'estudis de CAFE

Vic Gairebé un centenar de fotografies històriques d'esports, datades a principis del segle XX, configuren l'exposició "#Miremelpassat#Esports", que es pot veure fins al 24 de febrer a l'Espai Vernís del campus de Miramargés. La mostra, produïda per la Diputació de Barcelona, arriba com a inici dels actes del 25è aniversari dels estudis de Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport (CAFE). La major part de les imatges són del fons del periodista esportiu Frederic Juandó, tot i que també n'hi ha sobre excursionisme fetes per Emili Juncadella, el darrer propietari del castell de Montesquiu. A la imatge, la inauguració de la mostra, en la qual van assistir el degà de la Facultat d'Educació, Eduard Ramírez, i el cap de l'Arxiu General de la Diputació, Jordi Vilamala.

LA RÀDIO, L'ESSÈNCIA DE LA FEC

Vic

Ferran Morera

L'estudi de ràdio de la UVic rep el nom de Carles Capdevila, periodista dels Hostalets de Balenyà, fundador i primer director del diari *Ara* i col·laborador d'EL 9 NOU, que va morir l'any 2017. L'estudi es va estrenar el 26 de febrer de 2020, amb el programa de RAC1 *Islàndia*, que condueix el taradellenc Albert Om, i que va realitzar la primera emissió després de la reforma.

Aquest és el *laboratori* de la Facultat d'Empresa i Comunicació, i és el lloc on es duen a terme totes les assignatures de ràdio i l'enregistrament de programes per l'emissora de la Universitat que va iniciar la programació el curs 2013-2014.

És el 'laboratori' de ràdio de la Facultat d'Empresa i Comunicació

En l'estudi, aquest curs s'hi enregistren els programes *RUVicub*, el magazín matinal d'UVic Ràdio produït per alumnes de quart curs de Periodisme i Comunicació Audiovisual, i *La ruleta russa*, una proposta humorística de Jordi Calafell i Santiago Quintero. Dins la programació, també s'hi pot escoltar *La prèvia*, un programa amb l'actualitat esportiva osonenca de la setmana, realitzat per estudiants.

Malgrat que la majoria d'hores estigui ocupat per alumnes de la Facultat d'Empresa i Comunicació, l'estudi permet a altres facultats de realitzar-hi activitats.

Un moment del programa 'RUVicub', aquest dimecres al matí a l'estudi

ALBERT LLIMÓS

HOMENETS

Miquel Tuneu

